

9 września 1962 roku zmarł w Warszawie Prof. dr EDWARD SZTURM de SZTREM — wybitny polski naukowiec i znawca zagadnień statystyki, znany demograf i zasłużony pedagog, w latach 1929—1939 Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego, a ostatnio profesor zwyczajny Szkoły Głównej Planowania i Statystyki

Prof. dr Edward Szturm de Sztrem żyje w pamięci wielu długoletnich pracowników naszego Urzędu, którzy tu rozpoczynali pracę zawodową przed wojną, wielu tych, którzy po wojnie pod Jego kierunkiem zdobywali wiedzę statystyczną, kształcili się na wyższych uczelniach, pisali prace naukowe.

Niektórzy pamiętają Profesora jeszcze jako naczelnika Wydziału Rolnego w początkach GUS, założonego w 1918 r. przez Prof. Ludwika Krzywickiego, a w latach 1929—1939 jako Dyrektora GUS. Tradycje serii publikacji statystycznych, które w nowych warunkach kontynuujemy i na których formie często wzorowaliśmy się, przypominają o tym, że Prof. Szturm de Sztrem był w omawianych latach długoletnim przewodniczącym Komitetu Redakcyjnego wydawnictw GUS.

Umiał Profesor zgromadzić wokół siebie grono ludzi, którzy przygotowywali i prowadzili badania statystyczne, pozostawiając w opracowaniach trwałą ślad postępowego sposobu myślenia. Bo też była to specyfika GUS i jego kierownictwa, że w tych trudnych warunkach politycznych skupiono w Urzędzie grono prawdziwie postępowych ludzi, w tym licznych sympatyków i aktywnych członków KPP, reprezentujących wysoką klasę naukowej analizy społeczno-ekonomicznej.

W czasie okupacji, przebywając na emigracji, uczestniczył Profesor w pracach Polskiego Czerwonego Krzyża we Francji, a później w latach 1944—1946 prowadził wykłady statystyki w Anglii na Uniwersytecie w Oxfordzie.

W roku 1946 Prof. Szturm de Sztrem wraca do kraju. Tu po utworzeniu Centralnego Urzędu Planowania prowadzi, istniejącą w jego ramach, „Komisję Ankietową”; później obejmuje katedrę w Akademii Nauk Politycznych i zostaje jej rektorem. Z kolei przechodzi do Szkoły Głównej Planowania i Statystyki, gdzie obejmuje katedrę demografii.

Prof. dr Szturm de Sztrem był członkiem licznych komitetów Polskiej Akademii Nauk, członkiem Międzynarodowego Instytutu Statystycznego oraz Międzynarodowej Unii dla Badania Zjawisk Ludnościowych.

Zmarły odznaczony był Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi i innymi odznaczeniami państwowymi.

Śmierć Jego jest nową, dotkliwą stratą dla statystyki i demografii polskiej.

Składamy hołd Jego pamięci.

11 września 1962 roku zmarł w Warszawie mgr inż. JULIUSZ MILLER — wybitny specjalista w dziedzinie mechanizacji prac statystycznych

Inż. Miller rozpoczął pracę w Głównym Urzędzie Statystycznym w 1925 roku na stanowisku naczelnika Wydziału Maszyn Statystycznych. Po wyzwoleniu jako jeden z pierwszych — już w marcu 1945 roku — włączył się czynnie do prac organizacyjnych Głównego Urzędu Statystycznego i w tym roku powierzono Mu stanowisko Wiceprezesa Urzędu.

W okresie międzywojennym jak i po wyzwoleniu inż. Miller był propagatorem mechanizacji prac ewidencyjnych, a w szczególności badań statystycznych przy zastosowaniu maszyn systemu kart dziurkowanych.

Należy podkreślić Jego duży wkład przy organizowaniu i wyposażeniu Głównego Urzędu Statystycznego w nowoczesne maszyny do zmechanizowanego opracowania badań statystycznych, przy pomocy których uzyskano dość szybko wyniki Narodowego Spisu Powszechnego z 1950 roku.

Zmarły posiadał olbrzymi zasób doświadczenia oparty na nieustannych twórczych poszukiwaniach w dziedzinie metod zastosowania maszyn systemu kart dziurkowanych do zmechanizowanych opracowań, które były tematem wielu publikacji w wydawnictwach Głównego Urzędu Statystycznego i innych. Prowadził z wielkim zapałem działalność dydaktyczną jako wykładowca w Szkole Głównej Planowania i Statystyki i Liceum Statystycznym. Od początku swej pracy w Głównym Urzędzie Statystycznym wkładał dużo serca i talentu w nieustanne poszerzanie kręgu zainteresowań zawodowych swych współpracowników.

Wśród licznych przejawów Jego działalności, wyrazem właściwego rozumienia potrzeb w zakresie statystyki państwowej i mechanizacji prac ewidencyjnych jest gmach Głównego Urzędu Statystycznego, wzniesiony przy Jego czynnej współpracy jako przewodniczącego Komitetu Budowy.

Za całokształt działalności w zakresie Statystyki Państwowej inżynier Juliusz Miller był odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi i Medalem Dziesięciolecia.

Śmierć Jego jest dotkliwą stratą dla sprawy mechanizacji prac ewidencyjnych.

Cześć Jego pamięci.